

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΥΔΡΑΣ

ΠΡΟ ΤΗΣ (ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ) ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ
ΤΟΥ 1821

ΒΙΒΛ. ΟΘΗΚΗ
Ν. Γ. ΠΟΛΙΤΟΥ
ΑΡΙΘ. 271

ΥΠΟ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΚΡΙΕΖΗ.

Ἐκδοθεῖσα ἐπιμελείᾳ τῶν υἱῶν αὐτοῦ

Π. καὶ Ν. ΚΡΙΕΖΗ.

Βιβλ. Εισ. 11779

ΕΝ ΠΑΤΡΑΣ

ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ Α. Σ. ΑΓΑΠΗΤΟΥ

ΑΙΕΤΟΥΝΟΜ. ΥΠΟ Ε. Π. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ.

1860.

80458

Πάν αντίτυπον μὴ φέρον τὴν ἐξῆς ἰδιόχειρον
μονογραφὴν μου θεωρεῖται ὡς κλοπιμαῖον.

[Handwritten signature]

ρω1

DF

901

.H9

K7

860

C.1

ΤΗ: ΜΑΚΑΡΙΑ:

ΚΑΙ ΙΕΡΑ: ΣΚΙΑ:

ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ

Γ. Δ. ΚΡΙΕΖΗ

ΤΟ ΠΟΝΗΜΑ ΤΟΔΕ

ΑΝΑΤΙΘΕΤΑΙ

ΠΑΡΑ ΤΩΝ ΔΙΑ ΒΙΟΥ

ΕΥΧΝΟΜΟΝΟΥΝΤΩΝ

ΑΥΤΟΥ ΤΩΝ

Π. καὶ Ν. ΚΡΙΕΖΗ.

ΑΓΓΕΛΙΑ.

ΠΑΣΙΓΝΩΣΤΟΝ ὑπάρχει ἐκ τῆς Ἱστορίας, ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος ἀνέκαθεν ἐπὶ νήσων καὶ χερσονήσων, ἤγουν ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ἐν μέρει δὲ καὶ ἐπὶ ὄρεινῶν τόπων ἐστήριξε τὴν πολιτικὴν αὐτοῦ ὑπαρξιν καὶ ἀνεξαρτησίαν, καὶ ὅτι διὰ τοῦ ναυτικοῦ πρὸ πάντων ἐσώθη κατὰ καιροῦς, ἰσχύον ἱκανῶς μεταξὺ τῶν περιστοιχούντων αὐτὸ μεγάλων καὶ κατακτητικῶν λαῶν. Διὰ τῆς ναυτιλίας σχετιζόμενον τὸ Ἑλληνικὸν μετὰ πάντων τῶν ἄλλων ἔθνων, προώδευσεν εἰς τὰς τέχνας καὶ τὰς ἐπιστήμας καὶ τὴν μεγαλόδοξον Εὐνομίαν, καὶ ἀπόκισσε πάντα σχεδὸν τὰ παράλια τοῦ Εὐξείνου Πόντου καὶ τῆς Μεσογείου, ὅθεν ἐλάμβανε πλείστην ὠφέλειαν.

Ἡ Ἱστορία δεικνύει ἀρκούντως πόσον ὠφελήθη τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος πάντοτε ἀπὸ τῆς ναυτικῆς δυνάμειν κατὰ τοὺς κινδυνώδεις καιροῦς. Ἄν ἡ Ἑλληνικὴ Αὐτοκρατορία, ἔχουσα πάντοτε πολλοὺς ναύτας καὶ λιμένας καὶ ξυλείαν ναυπηγήσιμον καὶ τὸν ἀναγκαῖον πλοῦτον, εἶχε συγχρόνως τὴν δέουσαν πρόβλεψιν, ἵνα διατηρῇ μεγάλην δυνάμειν ναυτικὴν, ὅπως ἀντέλῃ ἐπιτυχέστερον πρὸς τὰς ἀδίκους προσβολὰς τῆς Μωαμεθανικῆς Ἀσίας καὶ Ἀφρικῆς καὶ τῆς τότε Δύσεως καὶ Ἄρκτου, τίς ἀμφιβάλλει, ὅτι τὸ Βυζάντιον ἐσώζετο μέχρι νῦν ἀπόρθητον, διαφυλάττον, ὥς τις ὀχυρὸς ὁμαλὸς τῆς Ἑλλάδος, τὴν αὐτονομίαν, τὴν ἀκμὴν καὶ τὴν τιμὴν τοῦ πολυκαθεοῦς ἡμῶν Ἔθνους;

Ματα τὴν ἄλωσιν τῆς Πρωτευούσης τοῦ Ἑθνους οὐδεμία ἐπανάστασις αὐτῶν ἐπέτυχεν ὅπωςδῇποτε, εἰμὴ ἐκείνη, καθ' ἣν εὐρέθησαν ἔχοντες ναυτικὴν τινα δύναμιν ἐκ τῶν ἐμπορικῶν πλοίων τῆς Ὑδρας, τῶν Σπετζῶν, τῶν Ψαρρῶν καὶ ἄλλων τινῶν τόπων. Ἄνευ τῶν ἀγώνων καὶ τῶν κατορθωμάτων τοῦ ναυτικοῦ τούτου, ὡς πάντες ὁμολογοῦσι, δὲν ὑπῆρχε σήμερον Βασίλειον Ἑλληνικόν.

Διὰ ταῦτα καθίσταται περίεργος καὶ διδακτικὴ ἡ τῆς Ὑδρας Ἱστορία, τὴν ὁποίαν ὁ μακαρίτης πατὴρ ἡμῶν Γεώργιος Δημ. Κριεζῆς, Ὑδραῖος, συνέλλεξεν ἐπιμελῶς καὶ συνέγραψε μετὰ προσοχῆς. Ὁ μακαρίτης, πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ ἐξέδωκε τὴν 29 Μαρτίου τοῦ 1842 τὴν Ἀγγελίαν τῆς ἐκδόσεως τοῦ βιβλίου τούτου, ἀλλ' ἡ ἐκδοσις αὕτη ἀνεβλήθη ἐκ διαφορῶν αἰτίων. Ἡ δὲ παροῦσα ἐκδοσις ἐνεργουμένη ὑπὸ τῶν ὑποφαινομένων υἱῶν αὐτοῦ, γίνεται κατὰ τι τελειότερα, προστεθεισῶν τινῶν ἀναγκαίων σημειώσεων.

Ἡ τιμὴ τοῦ βιβλίου, περιέχοντος ὑπὲρ τὰ 20 τυπογραφικὰ φύλλα, προσδιορίζεται εἰς Δραχμὰς 4 πληρωτέας μετὰ τὴν παραλαβὴν τοῦ βιβλίου.

Τὰ δὲ ἔντιμα ὀνόματα τῶν Κυρίων συνδρομητῶν θέλουν καταχωρηθῇ εἰς τὸ τέλος τοῦ βιβλίου.

Ἐν Σύρῳ τῇ 23 Ἰαννουαρίου 1857.

οἱ ἐκδίδοντες Ἀδελφοί

ΠΕΤΡΟΣ Γ. ΚΡΙΕΖΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΪ Γ. ΚΡΙΕΖΗΣ.

Π Ρ Ο Λ Ο Γ Ο Σ.

Ἡ Πρόοδος τῶν Ἑθνῶν συνδέεται στενότατα μετὰ τῆς Γεωγραφικῆς αὐτῶν θέσεως, καὶ ἡ Ἑλλάς, οὐσιωδῶς Ναυτική, καὶ πάλαι ποτὲ ἐδοξάσθη, καὶ προχθὲς ἀκόμη ἐστήριξεν εὐλόγους ἐλπίδας ἐπὶ τοῦ στοιχείου της. Ἡ Ἱστορία λοιπὸν τῆς βαθμιαίας ἀναπτύξεως τῆς Ἑλληνικῆς Ναυτιλίας, περιέχουσα τὰς βάσεις προόδου ἐπικειμένης, εἶναι ἔργον σπουδαιότατον, ἀνῆκον εἰς τὴν τάξιν τῶν κοινωφελῶν ἐκείνων σκοπῶν, οἵτινες οὔτε συγχὰ ἀπαντῶνται, οὔτε εὐκατόρθωτοι εἶναι.

Ἐπιχειρῶν δὲ νὰ προσφέρω εἰς τὴν μέλλουσαν ὑψηλὴν ταύτην ἐργασίαν πληροφορίας σχετικὰς, ἀφορώσας τὴν ἰδιαιτέραν πατρίδα μου Ὑδραν, ἔχω τὴν γλυκεῖαν ἐλπίδα, ὅτι συνέλλεξα ἀκριβῆ ἀπομνημονεύματα γεγονότων, τὰ ὅποια ἡ ἡλικία μου ἰδίους ὄμμασιν εἶδε, καὶ παρέλαβεν ἀπὸ ἄλλους εἰδήμονας γέροντας κατὰ παράδοσιν καὶ κατὰ γραπτὰς τινὰς σημειώσεις, καὶ ὅτι διὰ τῆς δημοσιεύσεως αὐτῶν ἀνοίγω ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὕλης στάδιον πληρεστέρων συγγραφῶν.

Ἐρευνῶν τὰς ἀρχὰς τῆς Ὑδραϊκῆς κοινωνίας, τὰ μέσα τῆς ἀναπτύξεως αὐτῆς, καὶ τὴν θέσιν, ἣν ἔσχεν ἐν τῇ νεωτέρᾳ Ἑλληνικῇ Ἱστορίᾳ διὰ τῶν προ

τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 ἰδιωτικῶν ἀγώνων, συναπαντῶμαι περιπλέσει μὲ τὴν δικαίαν περιέργειαν πολλῶν περιηγητῶν, ἐξ ὧν συντάξαντες τινὲς ὑπομνημάτια περὶ τῆς Ὑδρας, δὲν ἐπέτυχον εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ἀορίστων περὶ αὐτῆς εἰδήσεων. Ἀλλ' ὅ,τι κυρίως ἀποτελεῖ τὴν θάσιν τῆς ἐπιχειρήσεώς μου εἶναι ἡ ἐνημερινὴ κατάστασις τῆς νήσου ταύτης, ἣτις ἐξαντλήσεται τοὺς πόρους αὐτῆς κατὰ τὸ 1821, ἐξέκλινε τῆς προσδευτικῆς ὁδοῦ, ὑποχωρήσασα ἔξω οὐσιῶδες καὶ ὡς πρὸς τὸ ἐμπόριον καὶ ὡς πρὸς τὰ ἔθνη. Ἡ ἐκθεσις τῆς προτέρας ἀκμῆς τῆς Ὑδρας ἀπαρτίζει κατὰ τὴν ἰδέαν μου τὸ πεδῖον τῆς συγκρίσεως δύο ἀνομοίων ἐποχῶν, καθιστῶσα πασιφανὲς καὶ ἤδη τὸ ἀναμρισθήτητον ἀξιῶμαι, ὅτι ἡ ἀπώλεια τῶν πλοίων ἢ τῶν εἰσὶν προσβολὴ κατὰ τῆς ἰθιυτικῆς δόξης καὶ ἀποτελεῖ φανεράν ὀπισθοδρομίαν.

Ἡ εἰσαγωγὴ νέων ἐθίμων συνέχεται μὲ τὴν εἰσαγωγὴν νέων ἀναγκῶν, καὶ ἡ εἰσαγωγὴ νέων ἀναγκῶν, εἰς ἔθνη μὴ δυνάμει νὰ πληρώσωσι τὰς ἀπλουστεράς, εἶναι εἰσαγωγὴ πολυτελείας, θεωρουμένη πρώτη ἀφορμὴ τῆς προώρου παρακμῆς τῶν τόπων καὶ συμπληροῦσα τὸ ἔργον τῆς μορφώσεως τοῦ ἔθνους διὰ τῆς παραγωγῆς δυστυχῶν. Ἄν ἡ Ἑλλάς ἀπέφευγε τὸν σκύπελόν τοῦτον, εὐτυχὴς καὶ αὐτὴ καὶ οἱ φίλοι τῆς οὐδὲν ἀναχαιτίζει τὴν πρόσδόν τῆς. Ἄν ἀπεναντίας δὲν ἠδυνήθη ν' ἀποφύγη τὰ βέβαια, ἀλλοίμονον! ἂν, δηλαδή, ἡ νόσος κατέστη γενικὴ καὶ ὁ πυρετὸς κατέλαβε τὴν ψυχὴν τῆς κοινωνίας, τὴν μέσσην τάξιν. Δὲν θέλω νὰ ἐκφέρω γνώμης ὀριστικὰς περὶ τῆς Ὑδρας. Κολακεύομαι, φρονῶν, ὅτι καὶ δι' αὐτὴν καὶ διὰ τὴν Ἑλλάδα ἅπασαν ὁ κώδων τῆς ἀπελπισίας δὲν θέλει ἡχῆσαι γρήγορα.

Ἡ δύναμις τῶν περιστάσεων καὶ πρὸ πάντων ἡ
θεία πρόνοια ἀνεδέχθησαν τὸ βάρος, τὸ ὅποιον οἱ
ἀτρόμητοι ἀγωνισταὶ τῆς 25. Μαρτίου μετεκίνησαν
μόνον. Τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ δὲν ἐτελείωσεν. Ἡ πρώτη
περίοδος περιέχει τὸ παράδειγμα μετὰ τὰς τελειότητας
καὶ τὰς ἐλλείψεις του· ἡ δευτέρα τὴν ἐφαρμογὴν εὐ-
ρυτέρων ἀρχῶν. Ἄς τὰς ἐνώσωμεν, βαίνοντες τὰ
ἴχνη τῶν μεγάλων προγόνων μας, οἵτινες ἐθεώρησαν
τὸν Μηδικὸν πόλεμον ὑπὸ τοιαύτην ἔποψιν, πολι-
τευθέντες ἐπιτηδείως πρὸς τὰς περιστάσεις· ἄς ἀνα-
δείξωμεν ναυτικοὺς τόπους ἐν τῇ ἐπικρατείᾳ, ἣ
κάλλιον ἄς κάμωμεν αὐτὴν τὴν ἰδίαν κατὰ τὴν θέσιν
τῆς. Ἄς ἐμφυχώσωμεν τὴν ναυτιλίαν πραγματικῶς,
διότι ἐν αὐτῇ περιέχεται τὸ μέλλον τῆς Ἑλλάδος,
ὑποστηρίζοντες τὴν ἐθνικὴν βιομηχανίαν διὰ παντὸς
μέσου. Γρήγορα θὰ ἐπέλθωσι τὰ ἀγαθὰ τῆς ἀναπτύ-
ξεως αὐτῆς.

Μ' ὅλον τὸ μεγαλεῖον του καὶ μ' ὅλην τὴν βεβαιό-
τητά του ὁ προορισμὸς τῆς Ἑλλάδος ἐξαρτᾶται πρὸ
πάντων ἐκ τῶν πραγματικῶν προσπαθειῶν τῶν τέ-
κνων αὐτῆς. Ἡ θεία πρόνοια ἐδημιούργησεν ἔκπα-
λαι τὸ κέντρον τῆς Ἀνατολῆς ἐν τῇ Ἑλλάδι· ἐξ
αὐτοῦ θὰ προκύψῃ ἐπίχαρις ἢ Ἐλευθερία ὁλοκλήρου
ἀνθρωπότητος δούλης, ἢ ὑπὸ τυραννικῆς ἐξουσίας,
ἢ ὑπὸ ἀμαθείας, ἥτις δὲν εἶναι ὀλιγότερον τοι-
αύτη. Ἐντεῦθεν ἐξαρτᾶται τὸ πᾶν. Εἰς τὴν μόρ-
φωσίν του ἄς θυσιάσωμεν τὸ πᾶν, ἀρνούμενοι ἐκ
τῆς Εὐρώπης τὰ ὄπλα τοῦ πολιτισμοῦ, τὰ οὐδὲν
κοινὸν ἔχοντα μετὰ τὴν διαφθοράν τῶν ὑπερβαί-
νόντων ἴσως τὴν ἀκμὴν εὐρωπαϊκῶν ἐθνῶν. Ἄς
συνδιάσωμεν τὴν σπουδαιότητα καὶ ἐξόχως κυβερ-
νητικὴν τυχόν ἐργασίαν μετὰ τὴν φύσιν τῆς Ἑλ-

λάδος, τὴν περιεχομένην εἰς τὸ ἄμεσον, ἣ ἔμμεσον παρελθόν της, καὶ συναπορτίζουσιν τὴν βάσιν τοῦ νέου οἰκοδομήματος.

Ἄν προσφέρων εἰς τὸ κοινὸν τὰ Ὑδραϊκὰ ἀπομνημονεύματά μου, συντελῶ εἰς τὸν γενικὸν τοῦτον σκοπὸν· ἂν, ἐκθέττων τὴν Ἱστορίαν Ναυτικῆς πόλεως, ὑπηρετησάσης τὴν ἐπανάστασιν τόσον ἀποτελεσματικῶς, ἐπέτυχῃ τὴν ἀληθῆ αὐτῆς θέσιν ἐν τῇ ὅλῃ συλλογῇ τῶν περὶ τῆς Ἑλλάδος εἰδήσεων, ἄλλοι ἂς κρίνωσι. Τὸ κατ' ἐμὲ ἀρκοῦμαι εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν καθήκοντος ἱεροῦ, ὁρμώμενος ἀπὸ τὴν ἀρχὴν δυνατῆς μόνον ὠφελείας.

Ἡ ἐκ τῆς ἡλικίας πεῖρα μ' ἐδίδαξεν, ὅτι αἱ βεβαιότητες ἐν τῷ Κόσμῳ τούτῳ συνίστανται κατὰ τὰ δύο τρίτα ἐξ ἐλπίδων, καὶ ὅτι οἱ Λαοὶ ὁμοφρονοῦντες καὶ ἐπιχειροῦντες τί δίκαιον μετ' ἐλπίδων χρηστῶν κατορθοῦσι θαυμάσια πράγματα.

Ἐγραψα ἐν Μηνὶ Σεπτεμβρίῳ καὶ ἔτει 1854

ἐν Τήνῳ.

Γ. Α. ΚΡΙΕΖΗΣ.

ISTORIA ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΥΔΡΑΣ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Δάση, ὄφεις μέγας, ἐξάλειψις δένδρων, στέρησις ὑδά-
των, τὰ δύο πηγάδια, Βρύσις, Μορὴ προφήτου Ἑλίου,
ἡ Σκοπιὰ, θέσις τῆς Πόλεως, πλημμύρα, μοναστήριον
τῆς Παραγίας, Λιμένες, Ἀρχαιοδίητες, Γιγάντων ὄστα,
νομίσματα Χριστιανῶν Αὐτοκρατόρων.

Η ΝΗΣΟΣ ΥΔΡΑ, ἡ πάλαι καλουμένη Ὑδρέα,
κεῖται ὑπὸ Βόρειον πλάτος μοιρῶν $37^{\circ}25'$ καὶ μῆ-
κος Ἀνατολικὸν $23^{\circ}30'$ ἀπέναντι τῆς ἐν Πελοπο-
νήσῳ Ἑρμιόνης, καὶ εἶναι μὲν πετρώδης καὶ ὄρεινῃ,
ἀλλ' ἔχει καὶ μέρη τινὰ καλλιεργήσιμα. Ὀνομάσθη
δὲ οὕτω πιθανῶς ἐκ τῶν πολλῶν ὑδάτων, τὰ ὁποῖα
εἶχε τότε.

Τὸ πάλαι ἡ Νῆσος αὕτη ἐκαλύπτετο ὑπὸ πύκνο-
τάτων δασῶν καὶ καρπίμων δένδρων, ἥτοι ἀγρίων
καὶ ἡμέρων ἐλαιῶν, κερατειῶν, ἀμυγδαλῶν, καὶ συ-
κῶν, καὶ κατὰ παλαιὰν παράδοσιν τὰ ἡμερὰ ἐλαιό-
δενδρα ἦσαν ὑπὲρ τὰς εἰκοσιτέσσαρας χιλιάδας, καὶ
ὥς ἐκ τούτου παρεῖχε θεῶν τερπνὴν, ἀλλ' ἤδη κατέ-
στη γυμνὴ διὰ τὴν ἐξῆς αἰτίαν.

Ὅτις ὑπερμεγέθους ἐμρωλεύων εἰς τὸ πυκνώτε-
ρον δάσος κατὰ τὴν θέσιν καλουμένην Κλιμάλι, ἐ-
ξήρχετο ἐκ διαλειμμάτων καὶ κατέτρωγε τὰ πρό-
βατα εἰς τὰ περίξ θόσκοντα, ἕως οὗ ποιμήν τις κατὰ
τύχην εἶδεν ἄνθρωπος αὐτὸν κοιμώμενον μετὰ τῶν
θάμνων, καὶ δρομαῖος μὲ ὠχρὸν πρόσωπον ἐπιστρέ-
ψας, ἀνήγγειλε τὸ περιστατικὸν τοῦτο εἰς τοὺς ἄλ-
λους βοσκούς καταπλαγέντας, οἵτινες διὰ ν' ἀ-
παλλαχθῶσιν ἀπὸ τὸν τοιοῦτον τερατώδη ὄφιν, ἀφοῦ
προηγουμένως εἶδον αὐτὸν μακρόθεν ἰδίους ὀφθαλ-
μοῖς, ἐβάλαν πῦρ πανταχόθεν, καὶ κατέκαυσαν μετὰ
τοῦ δάσους τὸν ὄφιν ἐκεῖνον, καὶ οὕτως ἀπηλλάγη-
σαν. Τὰ δ' εἰς ἄλλας θέσεις διασωθέντα δάση ἐξέλι-
πον διὰ τὴν ἐξῆς αἰτίαν.

Ὅτε ἤρχισεν ἡ Ναυτιλία νὰ προσδεύῃ, ἡ Τοπι-
κὴ Ἀρχή, θεωροῦσα, ὅτι ἡ νῆσος ἔχει συμφέροντα
μᾶλλον εἰς τὴν Ναυτικὴν, καὶ οὐχὶ εἰς τὴν Γεωργι-
κὴν, ἔδωκε τὴν ἄδειαν νὰ ξυλεύωσι τοῦ λοιποῦ τὰ
ποδὲς χρῆσιν τῶν καυσόξυλα ἐκ τῆς νήσου, καὶ οὐ-
χί, ὡς πρότερον, ἐκ τῶν ἀπέναντι χωρίων τῆς Πε-
λοποννήσου, καὶ οὕτως ἐξέλιπον βαθμηδὸν τὰ ἐν
τοῖς ὄρεσι δένδρα καὶ ἔμεινεν ὁ τόπος γυμνός, ὡς
φαίνεται μέχρι τῆς σήμερον. Ἐκτὸς δὲ τούτου, ἐ-
ξέλιπον τὰ δάση, καὶ διὰ τὴν τότε κατασκευὴν τῶν
πλοιαρίων, καὶ τὴν εἰς οἰκοδομὰς καταναλισκομέ-
νην ξυλείαν, ἐκ τῆς ὁποίας ἐσχηματίζοντο τὰ μεγα-
λότερα εἰσοδήματα τοῦ Τόπου.

Τὸ κλίμα τῆς Νήσου εἶναι ὑγιεινὸν καὶ συγκε-
ρασμένον, καὶ οἱ κάτοικοι αὐτῆς ἀπολαμβάνουν Οὐ-
ρανὸν καθαρὸν καὶ εὐκρασίαν ἀέρος, καὶ ὡς ἐκ τού-
του ἦσαν ἐν γένει καὶ μάλιστα οἱ παλαιοὶ, ὑγιεῖς
καὶ ῥωμαλέοι καὶ μακροὶ ἀπὸ πυρετοῦς καὶ ἐπιδη-

μιακὰς νόσους, ἀλλ' ὑπὸκειται ὁ τόπος εἰς συνεχεῖς σεισμούς. Κατὰ τὸν μῆνα Μάιον τοῦ 1769 ἔτους συνέβη σεισμός, ἐπὶ 36 ἡμέρας διαρκέσας τοσοῦτον σφοδρὸς, ὥστε οἱ ἄνθρωποι, εἴτε ἱστάμενοι, εἴτε βαδίζοντες, κλονιζόμενοι ἐπιπτον πολλάκις, καὶ αἱ οἰκίαι κατεκρημνίσθησαν, ὥς καὶ οἱ θόλοι τοῦ ἐν τῇ μονῇ ναοῦ, ὥστε οἱ κάτοικοι ἠναγκάσθησαν νὰ στήσωσι σκηνὰς καὶ καλύβας ἔξωθεν τῆς πόλεως. Κατὰ τὰς αὐτὰς ἡμέρας, ὥς λέγουν, ἠσθάνθησαν ὅμοιον σεισμὸν καὶ οἱ κάτοικοι τῆς ἐν Ἰταλίᾳ Καλαυρίας. Εἶναι δὲ καὶ πάντῃ ἀνδρὸς ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως δασῶν, ἥ καὶ ἕνακα τῶν σεισμῶν, ἐκτὸς τινῶν πηγιδίων βαθυτάτων, ἐχόντων ὕδωρ ἁλμυρὸν, τὸ ὁποῖον οἱ κάτοικοι ἐξ ἀνάγκης μεταχειρίζονται, ὥς πόσιμον· ἀλλ' ἀφοῦ οὗτοι ἐπληθύνθησαν, κατεσκευάζον εἰς τὰς οἰκίας των δεξαμενάς, ὅπου ἐναποταμίευν τὰ ὕδατα τῆς βροχῆς διὰ τὰς ἀνάγκας των· καὶ ὅταν συνέβαινεν ἀνομβρία, μετέφερον ὕδωρ ἀπὸ τὰ ἀπέναντι αὐτῆς μέρη τῆς Πελοποννήσου, ὅπου κεῖται τὸ καλούμενον μετόχιον τῆς μονῆς, καὶ λιμὴν ἀτραχῆς καὶ εὐρύχωρος. Ἀλλὰ προΐοντος τοῦ χρόνου κατεσκευάσθησαν διὰ συνδρομῆς τοῦ τότε Διοικητοῦ Γεωργίου Βουλγαρη, ἧτοι τὸ 1800, δύο μεγάλα καὶ εὐρόχωρα φρέατα ποτιμοτάτου ὕδατος, ἅτινα ἔδωκαν μεγάλην βοήθειαν εἰς τοὺς κατοίκους, διήρκει δὲ ἡ ποσότης τοῦ ὕδατος τούτου 8 — 9 μῆνας, κατὰ δὲ τοὺς λοιποὺς τρεῖς μῆνας τοῦ ἔτους ἡλάττωτο· ἀλλὰ διὰ νὰ θεραπευθῇ ἡ ἐλάττωσις αὕτη, ὁ διαληφθεὶς προνοητικὸς καὶ δραστήριος Διοικητὴς Γ. Βούλγαρης, κατῴρθωσε διὰ τῶν προσπαθειῶν του, ὥστε ν' ἀποστείλῃ εἰς Ὑδραν, ὁ τότε Ἀρχιναύαρχος τοῦ Ὀθωμανικοῦ στόλου Χουσεῖν Πασσᾶς, χάριν του-

Διοικητοῦ, ὑδρομαστευτὴν τινὰ χορηγῶν ἐν ταυτῇ καὶ τὴν ἀναγκαίαν διπλὴν πρὸς ἐπιτυχίαν ὕδατος. Ὅθεν φθάσας οὗτος εἰς Ὑδραν, καὶ περιελθὼν τὰ πλησίον τῆς πόλεως μέρη, ἀνεκάλυψε τῷ 1805 ἐπὶ λόφου, κειμένου πρὸς τὸ δυτικὸν μέρος, πηγὴν ὕδατος ποτίμου καὶ ἱκανοῦ, ἐξ οὗ ὑδρεύοντο πάντες οἱ κάτοικοι. Ἀλλὰ μετὰ παρέλευσιν ὀλίγων ἐτῶν ἐστέρησεν ἡ πηγὴ αὕτη, καθότι τὰ ἐξέχοντα χώματα ἔπεσον καὶ τὴν κατέχωσαν εἰς βάθος, καὶ διὰ τὸ πολυδάπανον οἱ κάτοικοι δὲν ἐφρόντισαν νὰ τὴν ἀνασκάψωσι, καὶ διότι δὲν ἔζων πλέον μήτε ὁ Βούλγαρης μήτε ὁ Χουσεῖν Πασσᾶς.

Εἶπομεν, ὅτι ἡ Ὑδρα εἶναι ὀρεινὴ. Δύο ἐκ τῶν ὀρέων τὸ μὲν καλούμενον, Προφήτης Ἠλίας, τὸ δὲ Ἐρως, ἀπέχουσι δύο σχεδὸν ὥρας μακρὰν τῆς Πόλεως, καὶ ἐπειδὴ ἐξέχουσι τῶν ἄλλων καὶ κατὰ τὸ ὕψος καὶ κατὰ τὴν διασημότητα, νομίζω, ὅτι ἀνήκει νὰ εἶπω ὀλίγα τινὰ περὶ αὐτῶν, ὡς ἄξια σημειώσεως.

Ὅτε οἱ Ὀθωμανοὶ, κατὰ τὸ διάστημα τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος εἰσεβάλον εἰς τὸ ὄρος τὸν Ἀθῶνα καὶ ἐληλάτησαν τὰ ἐκεῖσε Μοναστήρια, καὶ κατέσφαξαν δσους ἐκ τῶν μοναχῶν εὗρον, οἱ διασωθέντες κατέφυγον εἰς τὴν ἐλευθερωμένην Ἑλλάδα, δεκατέσσαρες δ' ἐξ αὐτῶν μεταβάντες εἰς Ὑδραν, ἐζήτησαν ἀπὸ τὴν τοπικὴν Ἀρχὴν, νὰ τοῖς παραχωρηθῇ ἡ ἄδεια νὰ μονάσωσιν εἰς τι μέρος μακρὰν τῆς Πόλεως. Λαβόντες δὲ αὐτὴν πεποιθὲς ὅλας τὰς θέσεις τῆς Νήσου, καὶ ὡς κατάλληλον διὰ τὸν σκοπὸν τῶν, εὗρον τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους, ὅπου ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν, ἐντὸς μικροῦ ὀροπεδίου, Ναΐδιον, τιμώμενον ἐπ' ὀνόματι τοῦ Προφήτου Ἠλιοῦ, ἐν τῷ μέσῳ τῆς νήσου, ἐξ οὗ ἔλαβε τ' ὄνομα καὶ τὸ βουνόν. Οἱ

μοναχοὶ οὗτοι, φίλεργοι καὶ φιλόπονοι, εὐργάζοντο μετὰ προθυμίας ἰδίαις χερσίν, ἐξομαλύναντες ὁλόκληρον τὸ ὄρος, καὶ κρημνίσαντες τὸ Ναίδιον, ἀνήγειραν ἀντ' αὐτοῦ περικαλέστατον ναὸν, περικυκλωμένον ὑπὸ εὐρυχώρου περιβόλου καὶ παντοειδῶν ἀποθηκῶν καὶ οἰκημάτων, καὶ τέσσαρας εὐρυχώρους δεξαμενὰς διὰ νὰ ποτίζωσι τὸν κῆπον ὥστε διὰ τῆς φιλοπονίας των κατέστησαν τὸ ποτὲ ἀπρόσθητον τοῦτο ὄρος καλλιεργήσιμον καὶ γέμον παντοδαπῶν ὀπωροφόρων δένδρων καὶ ἀμπελώνων ἐν βραχεὶ διαστήματι χρόνου. Μεταξὺ τῶν ἄλλων περιέργων, εἶναι καὶ τὰ χειροτεχνήματα τῶν ἐκεῖ μοναχῶν, ἥτοι τὰ κρεμαστὰ ὠρολόγια, καὶ οἱ σταυροὶ διὰ γλυπτικῆς ξυλογραφίας λεπτοτάτης. Ποριζόμενοι δ' ἐκ τῆς πόλεως μέταξαν, βαμβάχιον καὶ μαλλίον, ἐξυφαίνουσι παντὸς εἶδους χειροτεχνήματα, καὶ κατ' ἐξοχὴν ζώνας μεταξωτάς, ἀμιλλωμένας πρὸς τὰς τῆς Εὐρώπης. Μεταξὺ τῶν εἰρημένων μοναχῶν προσετέθησαν ἐσχάτως καὶ ἄλλοι ἐντόπιοι, συμποσούμενοι ἅπαντες ὑπὲρ τοὺς πεντήκοντα, ἀφωσιόμενοι εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ζῶντες κοινοβιακῶς διὰ τῆς ἀκριβεστέρας ἐγκρατείας, καὶ μὴ συγκοινωνοῦντες μετὰ τῶν κατοίκων ἐν τῇ πόλει, καὶ ὡς ἐκ τῆς ἐναρέτου διαγωγῆς αὐτῶν ἐφείλχυσαν τὸ σέβας τῶν κατοίκων. Ἀλλὰ τὸ πρὸ πάντων ἐλκύν τὸ σέβας τῶν κατοίκων εἶναι, ὅτι τὸ ἐκ τοῦ ἐργοχείρου των προερχόμενον περίσσευμα, ὑπερβαῖνον ἐνίοτε τὰς δύο χιλιάδας δραχμὰς, ἀφιεροῦται παα' αὐτῶν κατ' ἔτος εἰς τὴν Δημοτικὴν Ἀρχὴν, πρὸς περίθαλψιν τῶν ἐνδεῶν. Τὸ ὄρος τοῦτο ἔγινε περίφημον καὶ διὰ τὴν ἐκεῖσε φυλάκισιν τῶν ἐπισήμων Πελοποννησίων ὀπλαρχηγῶν Θ. Κολοκοτρώνη, Ἀναγν. καὶ Κανέλου

Λεληγιανσίων, Γ. Σισίνη, Ι. Νοταρά, κτλ. ἀποστα-
λέντων εἰς τὴν Μονὴν ταύτην, ὡς ἐξορίστων τῷ
1823, παρὰ τῆς τότε προσωρινῆς Κυβερνήσεως ἕνεκα
τῶν ἐξηγγιωμένων παθῶν τοῦ ἐμφυλίου πολέμου.

Ὑπεράνω τοῦ ὄρους τούτου ὑψοῦται τὸ ὄρος τὸ
καλούμενον τοῦ Ἑρωτος, (διὰ τὸν, ὡς λέγεται, κρη-
μνισθέντα ἐκεῖ βοσκὸν ἕνεκα σφοδροῦ ἔρωτος πρὸς
νεάνιδα μὴ αἰσθανομένην πρὸς αὐτὸν ἀντέρωτα), ὅ-
περ εἶναι ὑψηλότερον τῶν λοιπῶν ὀρέων τῆς νήσου.
Ἐκεῖθεν γαλήνης οὕτης, φαίνονται αἱ Ἀθῆναι, αἱ
Κυκλάδες νῆτοι καὶ τὰ Κύθηρα. Ἐκεῖ κατῴκει πάν-
τοτε ὁ κοινὸς Σκοπεὺς (Βαρδιάνος) τῆς Ἰδρας, ὅ-
στις ἐβλέπε μακρόθεν τὰ ἐρχόμενα πλοῖα καὶ διὰ
τοῦ Τηλεσκοπίου διέκρινεν ἐπέκεινα τῶν ἐξήκοντα
μιλίων οὐ μόνον τὰ Ἰδραϊκὰ, ἀλλὰ καὶ τὰ τῶν Σπε-
τσῶν καὶ τῶν Ψαρρῶν ἐκ τῶν διακριτικῶν σημείων
αὐτῶν, καὶ ἀμέσως κατέβαιναν εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἔδι-
δε τὴν εἰδησιν πρὸς τοὺς ἰδιοκτῆτας, παρὰ τῶν ὁποί-
ων ἐλάμβανεν ἀμοιβήν. Οὗτος ἐγνώριζεν ἐπίσης καὶ
ὅσα πολεμικὰ πλοῖα διέβαινον, οἵουδῆποτε ἔθνους
καὶ ἂν ἦσαν, καὶ ἔδιδε τὴν εἰδησιν εἰς τοὺς κα-
τοίκους.

Ἡ θέσις τῆς πόλεως εἶν' εὐάρεστος καὶ βλέ-
πει πρὸς Ἀρκτον, μέρος δὲ αὐτῆς κεῖται ἐπὶ ἐπι-
πέδῳ ἐκτεινομένου μέχρι τοῦ λιμένος. Ἀλλὰ τὸ
πλεῖστον μέρος αὐτῆς κεῖται ἐπὶ πετρωδῶν λόφων,
καὶ φαίνεται ἐκ τῆς θαλάσσης ὡς ἀμφοιθέατρον. Αἱ
πλεῖσταί οἰκίαι τριόροφοι οὔσαι, καὶ μάλιστα αἱ
πολυδάπανοι τῶν Προκρίτων, ἐκτὸς τινῶν χαμη-
λῶν, ἅπασαι λαμπρυνόμεναι διὰ τῆς ἀσβέστου καὶ
προσθαλλόμεναι ὑπὸ τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου, θαμ-
βώνουσι τὰ ὄμματα τῶν θεατῶν, θεωρούντων μα-